

Hullaborotválás

Azt álmodtam, már többször is, hogy a papa hazajött. Legutóbb úgy volt, hogy pecáztunk, de persze nem fogtunk semmit. Mama is ott volt. Varrt a mólón. Talán hálót készített nekünk, hogy több halat foghassunk. Nem értettem a mamát. Utálja a horgászatot. Mindig az volt, ha horgászat, akkor papa berúgott. Utálta, ha egyedül hagyta papát, mert akkor a papa beivott. Utálta, ha a papával kellett sokat lennie, mert akkor papa előtte ivott. Miért utálja, ha papa jól érzi magát? Ezen már sokat gondolkodtam. Nagyon elteltek a hetek, hónapok. A mama szerintem nem bánja, hogy a papa már szinte ott lakik, abban a szanatóriumban. Inkább mennek többször anyuval látogatni, csak ne legyen itthon az öreg. Mama nem ilyen papát akar na visszakapni, hanem egy nem ivós, vele sétálgató, lenyugodott bácsit, akivel tudna andalogni a gáton.

Amúgy egész jól feljavult a papa. Ülni szokott az ágya szélén, és parancsolgat a nővéreknek, meg a szobatársainak. Én is voltam már nála. Többször is. Nem jó élmény. Nem akarják hazaengedni. De miért nem? Tényleg nem jöhet haza? Hát akkor ez mégis valami börtönféle lenne? Igaza volt a papának, sokszor hívta börtönnek a kórházat, még álmaimban is. Nem emlékszem minden álmomra vele, csak arra, hogy többször ébredek úgy, hogy átizzadtam a pizsamámat. A szobámban már eléggé hideg lett éjjelre, és én mégis csurom víz vagyok. Anyu mondta, hogy ő meg arra ébredt egyszer, hogy sírást hall. Benyitott a szobámba, és én sírtam a sötétben, de közben meg mintha aludtam volna.

Úgy vettem ki a mama szavaiból, mintha ők is azt akarnák, hogy minél tovább maradjon ott papa a szanatóriumban. Hogy hátha teljesen feljavul. Én is ebben bízom, de mintha nem lenne értelme ilyenekre gondolni. A papa jó soká, mindenféle alapos vizsgálatok és megfigyelések után, februárban jöhetett el a belgyógyászatról, de nem haza hozták, hanem átvitték a szanatóriumba. Ott gyógyszerезgetik tovább. Igazán elkanyarodhattak volna vele erre, hogy lássuk, ki bír-e szállni a mentőből, és hogyan viselkedik itthon, és ha tényleg nem bírja, akkor vigyék. Nem vitték volna sehová. Ha hazahozzák a papát, akkor az új életre kelt volna, mint akit megítatnak sok energiáttal. Tudom, hogy nem lenne szabad, de mi is megittunk a múltkor kettő ilyet Bencével tesióra előtt, és nagyon futottunk, de még utána is, mikor már nem is kellett volna a tesitanár szerint. Sípolt, de mi még mentünk egy kört. Ebből is balhé van, ha az ember túl jól tornázik az órán. Minden baj ezeknek.

Energia kéne a papának, nem más. Ja, meg az a hülye tüdő, ami neki rég elromlott. Egy másik, új tüdő is kellene neki. Meg bor. Meg cigi. Szóval azért elég sok dolog kéne a papának, most így azt mondom, ha már felsoroltam. Nekem csak egy dolog kéne, a papa. A mamát a múltkor kérdeztem, hogy ott fog meghalni a papa a szanatóriumban? A mama erre nagyon mérges lett. Azt mondta, hogy

ne nézzek örökké filmeket, amiben mindenki meghal, mi élünk, nem halunk meg minden epizódban hatan, felejtsem el, egy kisfiú ne foglalkozzon a halállal. Hát igaz van, jó lenne az étellel foglalkozni, csak amikor ennyi rossz dolog van körülöttem, betegség, öregedés, meg ilyenek, akkor mit szóljak? Mire gondoljak, amikor kórházakba járunk kirándulni? Különben meg majdnem olyan volt az a szanatórium, ahogy a mama elmesélte nekem. De persze azért teljesen más volt, ezt már akkor láttam, amikor először mehettem oda én is. Odabent nem volt jó a hangulat. Ide különben már nem akartak elhozni, mert anyu azt mondta, hogy nem tudok a tanulásra odafigyelni, ha mindig ilyen helyekre visznek, ahol rosszul leszek, és utána meg szótlán vagyok napokig. De én akartam menni. Nem hagytam békén őket, amíg engem is elvittek. Olyan volt a szanatóriumba bemenni kocsival, mint ha valami régi vár kapuján keresztül jutnánk be oda. Tetszett, olyan volt, mint egy filmben. Igazából inkább félelmetes volt, mint tetszett. Nagy, téglából készült épületek voltak a kapun belül, és hatalmas fák. Autók parkoltak, meg mentők is voltak. Talán csak egy, de ott volt. Nem szeretek mentőt látni a bejárat előtt, ilyenkor mindig az jut eszembe, hogy megint valami baj történt, nagyobb, mint eddig. Bár ennél nagyobb bajok, nem is tudom, mik lennének. Kiszálltunk a kocsiból, nem ott parkoltunk, ahol a többi autó, hanem közelebb gurultunk ahhoz a bejáratához, ami azon az épületen volt, amiben a papa is feküdt. Csak úgy be lehetett oda mennünk. Senki nem kérdezte anyuékat, hogy hé, kik vagytok, mit akartok itt, egyszerűen csak benyitottunk a nyikorgó ajtón, és felmentünk a lépcsőn. Lent is már ücsörögtek elég sovány nénik meg bácsik, fürdőköpenyben. Ott lent volt valami szabadabb, másik osztály, az volt a gyógyulóké. A majdnem meggyógyultaké. Anyut kérdeztem, hogy miért nem itt van a papa, miért fent van, ahol talán nem gyógyulnak annyira. Anyu azt mondta, hogy már megint kezdem a kérdezősködést, mint valami tudálékos dedós, fejezzem be. Jó, befejeztem.

Felértünk, és balra volt ott egy nagy pult. Telefonáltak fehér köpenyes orvosok meg nővérek, meg írogattak mindenfelét. A papa szobája még beljebb volt, a pult után. Anyuék azt mondták, várakozzak itt, el ne császáljak semerre. Leültem, és hallgattam, ahogy mellettem sírdogál egy néni. Azt mondta, hogy a férje van itt, és nagyon félti. Én mondtam neki, hogy nekem meg a papám, és én is nagyon féltetem őt. A néni abbahagyta a sírást, és felállt mellőlem, odament a pulthoz kérdezősködni. Bólogatott, és közben megint sírni kezdett. Hát, itt sem leszek vidámabb, gondoltam. Ekkor visszajött értem a mama, hogy bemehetek én is a papához. Nagyon félttem, hogy fog kinézni. Lassan léptem, kiszáradt a torkom, nyeltem is párat, de csak száraz maradt a torkom, talán a félelemtől. Bent volt egy szoba. Még két bácsi feküdt ott bent a papával. Az egyik nagyon öreg volt, a másik nem annyira, talán még fiatalabb is a papánál. A papa viszont addigra már nem is volt bent az ágyában. A mama kérdezte anyut, hogy hova ment a papa, ő meg mondta neki, hogy épp kikísérte vécére. Utána nagyon rossz dolog történt. Hallottuk, hogy a papa kiabál a vécéből nekünk vagy a nővéreknek. Anyu meg mama utána mentek, és a nyitott vécéajtón keresztül csak annyit láttam, hogy szegény papa térdel a hideg kövön. Kiabált, hogy segítsenek neki felállni, mert leesett a vécéről. Nagyon rossz volt ezt látni, hallani. Megfogadtam, hogy ezt az esetet nem mondom el a suliban, mert páran vannak olyan bunkók, hogy kinevetnek engem ami-

att, hogy a papám már egy vécén se tud ülni, olyan béna. Kitelik tőlük. Nem Ben-cére vagy Enikőre gondolok, de mondjuk Ricsi az tuti, hogy képes lenne ezen röhögni. Szemetek.

A papa visszajött nagy nehezen, anyura meg mamára támaszkodva. Rám se nézett először. Én már addigra leültem végre. Nem tudtam állni, mert eléggé remegtek a lábaim. Ott volt hely, egy kényelmetlen fatámlás széken, az öreg, beteg bácsi mellett, ő mondta, vagyis inkább hörögte, hogy üljek oda nyugodtan. Leültem, és nem tudtam, hova nézzek. Azt súgta nekem az öreg bácsi, hogy neki már csak egy tüdeje van, a másikat kivették. Azt hittem, hülyéskedik, ilyen nem is lehet, még el is mosolyodtam, de anyu szigorúan nézett rám, hogy ide figyeljek, a papára, ne idegenekkel beszélgessek. A papa leült velem szemben az ágyára, az előbb beültött térdét simogatta, és megkérdezte, hogy van a húgom. Nem nagyon tudtam mit válaszolni, mert én úgy tudom, hogy nekem nincs húgom. Mama bölintott, én meg éreztem, hogy azt kell mondanom, hogy jól van. A Julcsi. Papa mondta, hogy legközelebb Julcsit is hozzuk, vele is szeretne találkozni. Hát, jó, majd kitalálunk valamit, ha ő ennek örülne. Utána csak hosszan néztem a papát, ahogy evett. Egy szendvicset kezdett harapdálni, közben bambult. Elbámult mellettem. Mintha mérges is lett volna. Dühös. Cigit hoztatok? – kérdezte anyuék. Igen, hoztunk, mondta anyu. Nem is hoztak szerintem, anyu csak hazudott, hogy megnyugtassa a papát. A papa tényleg megnyugodott, és mutatta, hova dugják el neki anyuék a hozott cigit. Felhajtotta kicsit az ágyán a matracot, és ott volt már neki két szál, kicsit összelapítva. Nem hittük el, amit láttunk. Honnan volt cigije? Anyu el akarta venni azt a két szálát, a papa minden erejét összeszedve megragadta anyu kezét, és ellökte onnan. Meg ne próbáld, kisaranyom! – suttozta neki. Anyuék kimentek a folyosóra, és ott tanakodtak. A papa rám nézett, de mintha nem ismerne engem, úgy figyelte az arcomat. A dísznövények? – kérdezte. Milyen dísznövények, papa? – kérdeztem vissza. Locsolod őket rendszeren? – szólt hozzám ismét. Éreztem, hogy nem nagyon éri meg itt most vitatkozni, helyesltem neki most is, mint Julcsinál, a húgomnál, akit ő talált ki. Igen, papa, locsolgatom a dísznövényeidet – válaszoltam neki, de közben megremegett a hangom.

Nézzék, ez ellen nem tudunk mit tenni! – egy szőke, felborzolt hajú, rövid szoknyás néni jelent meg az ajtóban, és a papára mutatott. De kitől kap cigarettát? – kérdezte kissé mérgesen a mama. Behozzák neki, a látogatók, akárki. Ez ellen nem tudunk mit tenni. Elvesszük tőlük, ha meglátjuk, de ennyi, mi nem rendőrség vagyunk, és nem is tiltott szer a cigaretta. Fellépünk ellene, ahogy tudunk, de nem lehet mindenki ágya mellett 24 órán át őrködni, ezer más dolgunk is van itt – mondta nagy hanggal a szőke néni. Utána kiderült, hogy ő itt a főorvos, ő itt a női dr. Odorics, állapítottam meg magamban.

Ez a csávó, ez hoz nekem cigit, adj egy cigit, hé, haver! Papa egy férfira mutogatott, zöld köpenyben volt az alak, épp akkor jött be, és olyan volt, mintha ő lenne itt az egyik ápolónő, csak férfiben. Mosolygott, és leintette a papát, hogy ne a homlokán hordja a lélegeztető maszkot, hanem tegye az orrára meg a szájára. Cigit kértem, hé! – kiáltotta neki papa. Anyuék sem tudták, hogy ez most akkor hogyan is van itt. Akárki bejöhet, és hoz cigit a betegeknek? Papának a múltkor hagytak itt több tízezer forintot anyuék, mert követelte az öreg, de már alig van belőle a fiók-

jában. Biztos eladnak a papának jó drágán cigiket. Mert a papa mindig is hangoztatta, hogy az ápolónőknek, a bűdös kurváknak – ahogy papa hívta őket – nem ad egy rohadt vasat sem, mert azok csak meg akarják őt ölni. Akkor biztos cigit vett belőle, ezt suttozták anyuék. Ekkor a papa megint vécére akart menni, anyuék pedig szóltak annak a férfi ápolónőnek, hogy jöjjön segíteni. Hé, Jóska, gyere, vidd ki a pöcsömet pisilni, tiszta a kezed? Akkor jó, na, gyere – kiáltotta neki rekedt hangon a papa.

Ekkor pár percre a másik két beteggel maradtunk a szobában, ami egyébként kórterem, így kéne hívni, de nekem csak szoba. Anyuék kérdezték őket, hogy milyen a papa amúgy. Mintha nem tudnák, de mindegy. A fiatalabb elkezdte mesélni, hogy a papa egész éjjel szerel. Én ekkor arra gondoltam, hogy biztos álmában horgászik az öreg, és botokat szerel fel mindenféle horgokkal meg ólmokkal, de nem, hanem azt a levegőfújó rendszert állítgatja, tekergeti a gombját, hogy több ömöljön belőle a szájába. Mert állítólag éjszakára direkt elzárják nekik a levegőt, az oxigént, hogy reggelre fulladjanak meg, de a fiatalabb bácsi legyintett, hogy ez baromság, csak kitalálja a papa. Azt is mondták még, hogy nem élnének együtt a papával, mert borzasztó a természete. A mama csak sóhajtozott erre, hogy nem kell őt bemutatni neki.

Pedig nincs igazuk, nem is borzasztó a papa, csak egyszerűen borzasztó helyre került. Utána visszahozták a papát, egy másik nővér is segített, de az tényleg nő volt. A papa lefeküdt, és arra kérte anyut, hogy borotválja meg. Anyu fel volt háborodva, hogy egy csomó pénzt hordott ide, majdnem minden ápolónak, és nem képesek megborotválni a papát. A háton fekvő papa azt mondta nekem, hogy Olivér, most figyelj, kezdődik a hullaborotválás. Én nagyon megrémültem, elsőre nem is a hullaborotválás miatt, hanem mert mintha akkor ismert volna meg, ezt láttam a szemén, addig szerintem nem is tudta, hogy ki vagyok, csak a Julcsira volt kíváncsi. Meg azért az is, hogy hullaborotválás, hát én nagyon megijedtem, sosem hallottam előtte ezt a szót. Csúnyábban hangzott, mint a legromdább káromkodás. Mit érez a papa? Talán tudja, hogy meg kell halnia? Én is odaültem, közel a papához, és néztem, ahogy anyu a zúgó villanyborotvát tologatja az öreg arcán. Gyúrte a bőrt rajta, de azok a fehér szőrök nem nagyon akartak lenyíródni valamiért. Anyu jobban rányomta a borotvát, és akkor vágta kicsit. Ekkor a papa nézése átváltozott valami gonosszá. Azt mondta anyunak, hogyha hazamegyünk, akkor számolunk. Anyu megállt a borotvával, még ki is kapcsolta, és döbbenetesen kérdezte a papát, hogy miért? Az meg csak – elvékonyítva a száját – bólogatott. Tudod te azt, kislányom. Mit csináltatok velem. Nincs nekem semmi bajom. Egyik kórházból a másikba furikáztattok, hátha megdöglöm már végre valahol – morogta nagypapa, de anyu csak csitította, hogy ez nem igaz, és ne mozgassa a fejét, mert nem tudja rendesen lenyírni, ha közben dumál. Mama eltűnt, szerintem a szőke doktornővel tárgyalt valahol, mialatt mi a papát rendeztük, illetve csak anyu, én nem is tudtam, mit csináljak, hozzáérjek-e a papához, vagy most mi van, Olivér vagyok-e még neki ezekben a percekben is, vagy csak egy kicsit jött rá, hogy én vagyok az, és már megint idegen fiúnak néz, akinek semmi keresnivalója itt.

cigi? Egy ezrest is elkérnek érte. Jó üzlet itt cigiárusnak lenni. Hullaborotválás van, kislányom, nem szövegelés, haladjál, mert megint leléptek, és két hétig felém se néztek – dörmögte nagypapa. Anyu meg hiába mondogatta neki, hogy majd' minden nap itt vannak vele, a papa csak legyintett, hogy ez hazugság. Szegénynek biztosan nagyon nehezen telnek a napok, úgy érezheti, egy nap az egy hétig tart.

A mama persze sírva jött vissza a főnök doktor nénitől, szipogott, fújta az orrát. Ne bőgj, öreglány! – kiabált oda neki papa, majd lehunyt szemmel tovább tartotta oda az arcát a zümmögő villanyborotva alá. Megyünk, gyertek! – szólt a mama. Anyu kikapcsolta a borotvát, összetekerte a zsinórját, majd visszatette papa fiókjába. Nézd, ide teszem, figyelj, apa! Ide nézz, ide teszek a fiókodba még két szendvicset, ezt egyed, ha nem jó az itteni kaja – de hiába mutatta neki, a papa csak másfelé bámult, úgy láttam a plafont nézte közben. Pacalt hozzatok, meg halászlevet, vagy ne is gyertek – válaszolta nagyon lassan az öreg. Ekkor a mama odaugrott hozzá, és a szájára tette a maszkot, majd nyitott még a levegőn, ami a falból jött ki egy csövön. A papa meg csak szuszogott ott a műanyag akárm alatt, és kikerkedett szemekkel nézett körbe ránk. Úgy láttam, mintha nem is itt lenne hirtelen. Gyertek, mondta a mama, és máris fogták a táskáikat. Én még ültem ott egy kicsit. Talán csak pár másodpercet. Nézttem, ahogy a papa mellkasa emelkedik és süllyed, ahogy szívja azt a jobb oxigént. Szemeit már lecsukta addigra, talán elaludt egy kicsit. Nézttem az arcán a maradék fehér szőrszálakat, amit anyu meghagyott a borotvával. Nézttem a ráncosodó, pirosas bőrét a papának, nézttem, hogy ő most is van, csak valahogy már nem velünk van, nem nekünk, valaki másé már ő egy ideje, nekem is van papám, ott él velem tavaly, meg azelőtt, amikor először vitt magával horgászni.

Gyere, Olivér! – szóltak mamáék, és akkor én is elindultam velük, ki a folyosón, ahol rengetegen álltak sorban, papírokat lobogtattak, ráztak, hogy őket is vizsgálják meg, őket is vegyék be ide, ők következnek. És akkor arra gondoltam, hogy páran mennyire be akarnak feküdni ilyen kórházféleségekbe, hogy hátha megint ugyanolyan emberek lesznek, mint régen. Megjavítják őket ezek az ápoló nénik meg orvosok, és lesz egy ugyanolyan régi életük, mint valamikor, amikor még eszükbe sem jutott a kórház meg a sok undorító betegség és fájdalom. És tudtam, hogy ez nem is igaz, mert már én sem leszek soha többé olyan, amilyen voltam a papa betegsége előtt, mert akkor még nem voltak szörnyűségek, csak a papa vidám, káromkodós dalai, amiket nem szabad énekelnem, és csak horgászat volt, meg borivás a papának. Meg akkor még én tényleg gyerek voltam, most meg nem is tudom, mi lettem, nem akarok még felnőtt lenni, de nem is tudok már sajnós olyan gyerek lenni, mint amilyen voltam eddig. Olyan közel van hozzánk a papa betegsége, hogy mi sem tudunk nem betegnek lenni egy kicsit. Tudom, ez is hülyeség, a mama mindig mondja, hogy ne fantáziálgaj, de akkor is így van. A hülyeségek is léteznek, mert több hülyeség van a földön, mint nem hülyeség, egyre inkább ezt érzem.

Alszik a papa az ágyán, kimerült, elfáradt, kifáradt a sok beszéd-től, tőlünk, a borotválástól, kimerült a harctól a cigiért – ilyeneken gondolkodtam hazafelé úton, és nézttem a sok embert, akik autót vezetnek, bicikliznek a városok utcáin. A boltból kilépő néniket, a kocsmákba belépő embereket. Nézttem, hogy van egy élet,

ami a papa bezárt világán kívül is tart, még sokkal tovább kitart, mint ahogyan azt én elképzelem. Azt éreztem, hogy én is egyre kisebb vagyok, ahogy a széles utakon suhantunk hazáig. Hogy kicsi a mi életünk. Hogy nem lesz nagyobb az én életem sem, hiába nőök meg. De ezt már nem is értettem én magam sem, csak motyogtam, mintha valaki más beszélne ki belőlem, mintha az alvó papa üzenne rajtam keresztül.

